

Schimbarea
gărzii la palatul
Gyeongbokgung
din Seul este pusă
în scenă în fiecare
dimineață

Arta secretă a palatelor lumii

Au fost construite pentru prinți, împărați sau pentru cei mai excentrici turiști de lux. Fiecare dintre aceste cinci palate ascunde o formă inedită de artă. De Diana-Florina Cosmin

Ocuvertură patchwork lucrată în singurul palat regal din America de către o fostă regină hawaiiană; încăperile pe care le-a numit „acasă” cea mai iubită prințesă a lumii sau pavilioanele din lemn verde din poveștile coreene de demult: nu le vei găsi pe potecile clasicelor trasee de turism, ci mai curând pe o hartă a artei și a culturii care se găsește doar în „buzunarul” adevăraților cunoscători.

GYEONGBOKGUNG | SEUL | COREEA DE SUD

Nu doar latino-americanii au reușit performanța de a cuceri lumea cu seriile tip telenovelă. Un popor greu încercat de istorie, cel coreean, a găsit o modalitate asemănătoare de a traversa barierele culturale, una bazată mai mult pe „cultura pop” decât pe clasică fascinație a lumii întregi vizavi de geopolitica nord-sud din peninsula. Seriale precum Dae Jang Geum (difuzat

și în România, pe TVR 1, sub numele de „Giuvaietul Palatului”), ale căror intrigi se petrec invariabil în palatul regal din Seul (Gyeongbokgung) au fost vândute cu succes în 17 țări, inclusiv SUA, Canada și chiar Argentina, patria telenovelelor. Dincolo de succesul rapid obținut pe micile ecrane, Gyeongbokgung este unul dintre cele mai puțin cunoscute palate ale lumii, care oglindește fidel cultura unei țări la fel de puțin bătute de pașii europenilor.

Cel mai mare dintre cele cinci palate construite de către dinastia coreeană Joseon, Gyeongbokgung (în traducere „Palatul binecuvântat din plin de Ceruri“) ar fi fost în urmă cu 600 de ani echivalentul unei vile de lux din zilele noastre. Inclusiv sistemul de încălzire prin... pardoseală! Pavilioanele din lemn vopsit cu motive tipic coreene (înflorituri pe nuanțe pastelate, în special verde, pe care nu le vei regăsi nicăieri altundeva în lume) sunt prevăzute cu așa-numitele sisteme ondol, de încălzire cu foc de lemne sub podeaua de piatră a casei. Pentru obiceiul coreenilor – și al asiaticilor în general – de a dormi foarte aproape de podea, există, așadar, o explicație strict practică.

În fiecare dimineață, în curtea palatului are loc ceremonia de schimbare a gărzii, sau mai bine zis o versiune teatrală a acesteia, pentru deliciul vizitatorilor. Costumele, armele, steagurile și toate accesoriile gărzilor din vremurile trecute – inclusiv bărbi și perciuni falși – au fost reactualizate pentru a scoate în evidență culoarea locală.

PALATUL IOLANI | HAWAII

În centrul capitalei Honolulu, pe insula O‘ahu, Iolani - singurul palat regal de pe teritoriul SUA - pare desprins dintr-un basm cu parfum exotic. Un parfum denumit, la fel de exotic, „stilul arhitectural florentin american“, imposibil de regăsit oriunde altundeva. Caracteristicile sale: interioare largi cu parchet din lemn de koa, scări din lemn în spirală și pereți bogat ornamentați. Înconjurată de palmieri și copaci banyan (un mănunchi de trunchiuri subțiri care-și întind rădăcinile pe sute de metri), clădirea a servit drept reședință pentru ultimii monarhi ai Regatului Hawaii, înainte de detronarea lor în 1893.

De departe cea mai interesantă încăpere este una micuță, situată la etajul al doilea al palatului, în care Regina Lili‘uokalani a fost ținută prizonieră timp de nouă luni, după a doua serie de rebeliuni conduse de americani, în 1895. O cuvertură elaborată, tip patchwork – cusută de mâna reginei din diverse petice minuscule ale hainelor sale de gală – se află expusă în prezent în mijlocul camerei care i-a servit drept temniță. În Hawaii, acest tip de patchwork sunt considerate adevărate opere de artă.

Numele „escorial“ vine de la „scoria“ (zgură) inspirat de vechile mine de fier din zonă

Costurile de construcție ale Emirates Palace au fost depășite doar de Marina Bay Sands, Singapore

KENSINGTON PALACE | ANGLIA

Înainte ca Administrația Regală, în cooperare cu asociația Wildworks (care include designeri de modă precum Vivienne Westwood sau William Tempest) să investească într-o „cosmetizare“ de 12 milioane de euro, palatul Kensington era cunoscut

doar drept fostul cămin al prințesei Diana și al celor doi fii ai săi. Situat la câțiva pași de ambasada României la Londra, Kensington nu mai amintește de Diana decât printr-un portret afișat cu discreție, în schimb se laudă că este... magic. Cel puțin așa l-au numit englezii - „Palatul vrăjit“ - combinând

Palatul Kensington s-a transformat într-un loc al avangardei culturale londoneze

Iolani, din Honolulu (Hawaii), se numără printre cele mai exotice palate din lume

moda contemporană, teatrul, muzica și efectele speciale cu poveștile celor șapte prințese care au trăit de-a lungul vremurilor în castel. Fiecare vizitator primește o hartă – considerată, cum altfel?, decât „vrăjită” – pentru a-și găsi drumul, putând conta pe ajutorul paznicilor de la palat sau pe „ponturile” unor diverși „binevoitori” – actori profesioniști - care se plimbă, strategic, prin încăperile de la Kensington.

Printre operele de artă de pe pereții palatului au fost adăugate noi piese de mobilier, prin care vizitatorii își pot băga nasul pentru a găsi mici „indicii” ascunse (brelocuri vechi cu poza lui Lady Di și a prințului Charles, clopoței de Crăciun ai prințesei Margaret sau alte mărunțișuri). Totul conduce către destinația finală, unde identitatea prințeselor este dezvăluită. Pentru fiecare dintre cele șapte femei de viță regală, designerii implicați în proiect au creat câte o rochie specială care s-ar armoniza cu stilul lor personal dacă acestea ar mai trăi în zilele noastre.

EL ESCORIAL | SPANIA

Reședința a regelui Spaniei, El Escorial se află la 50 de kilometri de Madrid și este palat regal, mănăstire și școală în același timp. Pentru amatorii de istorie, tot aici se află, cu doar trei excepții, mormintele regilor Spaniei.

Locația este una total atipică pentru un palat: la poalele unui munte, într-o zonă pustie, cu vânturi puternice, aleasă însă în onoarea unei bătălii câștigate aici de către spanioli în 1557. Unul dintre aspec-

Palatul Iolani (Hawaii) a avut electricitate cu cinci ani înainte de Casa Albă și cu 17 înainte de Buckingham Palace

tele fascinante ale locului este și faptul că arhitectura palatului se bazează pe descrierile templului antic al lui Solomon. O poartă face trecerea către o curte interioară deschisă, urmată de un al doilea

portic și o a doua curte, înconjurată de arcade. Încăperea „de rezistență” a palatului se numește „Sala Bătăliilor” și este acoperită integral cu fresce care reproduc toate marile victorii militare ale spaniolilor. Fiecare dintre camere rezervă, însă, câte o surpriză turiștilor: de la tapițeriile în piele de Cordoba și până la șemineele din gresie pictată manual în nuanțe de albastru închis.

EMIRATES PALACE | ABU DHABI

Pe locul al doilea în clasamentul celor mai costisitoare hoteluri construite vreodată (aproape două miliarde de euro), Emirates este închinat unui alt gen de prinți și prințese decât cei care-și plimbau cândva, cu foșnet, veșmintele din catifea și mătase prin săli de muzică sau camere de artă. „Prinții” care se plimbă printre jeturile fântânilor arteziene din curtea hotelului, la temperaturi de peste 40 de grade Celsius sunt dintre cei care își parchează decapabilele în parcare de 2.500 de mașini și plătesc fără să clipească până la 12.000 de dolari pentru o noapte într-un apartament de lux. Totuși, de ce am include un hotel pe lista palatelor inedite?

Explicația trebuie căutată atât în rivalitatea istorică dintre Abu Dhabi și Dubai, cât și în infuzia de capital pusă, în ultimii 30 de ani, în slujba tradiționalismului cultural musulman. Dacă Dubai se laudă cu faimosul Burj al Arab, o creație mai degrabă occidentală decât orientală – ba chiar considerată kitsch de către mulți arhitecți, prin combinația de culori tari și forme complicate ce caracterizează interioarele sale, brieful dat de către Abu Dhabi arhitecților a fost clar: „Vrem palatul din o mie și una de nopți!”.

Altfel spus, două miliarde de euro investite într-un hotel-palat unde „prinții” zilelor noastre să-și poată cumpăra o noapte ca pe vremea Șeherezadei. Rezultatul: camere de 2.500 de metri pătrați, cupole aurite de 60 de metri înălțime, dantelării orientale și marmură de culoarea laptelui (atât de strălucitoare încât aproape că te-ai putea bărbieri în luciul ei!). În plus, multe suprafețe metalice cu aspect suspect de asemănător cu al... aurului! Chiar dacă n-a mai rămas nimic din palatele șecilor și emirilor de odinioară, basmele arabe locuiesc acum în Emirates Palace. **F**